

ПОРТФОЛИО/ЗНАЧАЈНИ АКТИВНОСТИ НА ЛОКОМОТИВА-ЦЕНТАР ЗА НОВИ ИНИЦИЈАТИВИ ВО УМЕТНОСТА И КУЛТУРАТА ВО ПЕРИОДОТ 2015-2018 ГОДИНА

Локомотива е мала организација, но е многу активен учесник во градењето и развојот на демократскиот социо-културен простор во Македонија и регионот на поранешна Југославија. Преку нејзините активности, Локомотива има за цел да овозможи подобар пристап на граѓаните до уметничките и културни настани и проекти и да влијае на развојот и поддршката на современа и динамична уметност и култура, како поттик во развојот на демократското општество.

Локомотива е една од најпочитуваните непрофитни организации во областа на уметноста и културата во регионот на поранешна Југославија, како и во Европа. Нејзината репутација се должи на развојот и успешното спроведување на бројни проекти. Проектите во себе обединуваат активности во доменот на образование и развој на професионални капацитети, современа уметничка продукција, културно-уметничка размена и соработка, истражувања во доменот на културните политики и современите уметнички и образовни практики, организирање на дискусии и дебати, и многу повеќе. Во реализација на проектите, организацијата и дава приоритет на регионалната и меѓународната соработка. Локомотива е ко-основач на проектот - мрежата на НОМАД танцова академија, ЈАДРО – Асоцијацијата на независна културна сцена во Македонија и Регионалната мрежа за културен развој на Пелагонискиот плански регион. Локомотива е основач на фестивалот за современ танц и перформанс - Локомоушн. Од своето основање, организацијата има активна улога во развојот на локалните културни политики.

Визија

Локомотива е центар кој овозможува креативна реализација на идеи и критичко промислување, која дејствува како платформа за образование и поддршка на развојот на културата и уметноста заради остварување на прогресивни социо-културни промени во заедницата.

Мисија

Локомотива е граѓанска организација која создава нови можности за креирање, развој и делување на професионалците во полето на современата култура и уметност.

Локомотива ова го остварува преку создавање на нови модели на соработка, истражување, застапување за креирање на развојни културни политики на локално, регионално и меѓународно ниво, како и градење на потребните капацитети во заедницата.

Стратешки цели 2014-2018

- Зајакнување на капацитетите на образовните институции и професионалците во полето на културата во РМ
- Креирање на систем за едукација во поле на менаџмент во културата и уметноста и културна политика во РМ
- Креирање на системи и механизми за меѓународна соработка во полето на културата
- Создавање на нов модел на културна институција во РМ

Целни групи:

- Уметници: млади танчери и кореографи (студенти по музика и балет во средно училиште, студенти по современ танц на секторот за балетска педагогија при Музичкиот факултет, самостојни кореографи и танчери од балканскиот регион, студенти и дипломирани театарски режисери и

глумци, и.т.н), млади филмски работници и визуелни уметници (студенти и дипломци од Факултетот за Драмски уметности и независни филмации и глумци);

- Културни работници од граѓанскиот сектор, неформални уметнички асоцијации, активистички и активистички групи, маргинализирани и суб-културни групи кои го претставуваат независниот културен сектор и слични организации кои работат во полето на родовата сензибилизација и граѓанските права;
- Национални и локални јавни културни и образовни институции во земјата;
- Креатори на политики, носачи на одлуки на локално, национално и регионално ниво.

Основачи на Локомотива – 2003 година:

Биљана Тануровска, Искра Шукарова, Наташа Димитриевска, Љупчо Тануровски, Илчо Цветкоски.

Основачи (членови на Собрание) на Локомотива – 2016 година, согласно пререгистрација на организацијата:

Биљана Тануровска Кулачковски, Виолета Качакова, Искра Шукарова, Наташа Димитриевска, Љупчо Тануровски, Климент Попоски, Анета Илиевска – Стефаноска и Катарина Донева.

Менаџерски тим на Локомотива во 2018 година:

Биљана Тануровска – Кулачковски - извршен директор/програмски уредник
Виолета Качакова - проектен менаџер/програмски уредник, културна политика
Елена Ристеска – проект координатор

Останати соработници: Драгана Заревска, Александар Георгиев, Викторија Илиоска, Сабрина Железник.

Мрежи:

Локомотива е еден од иницијаторите и ко-основачи на:

- *Balkan Express Network*
- *Balkan Dance Network*
- *NOMAD Dance Academy* - <http://www.nomaddanceacademy.org/>
- ЈАДРО- Асоцијација на независната културна сцена во Македонија - <http://www.jadrosocijacija.org.mk>
- Кооператива – Регионална платформа за култура - <http://platforma-kooperativa.org/mk/about/who-we-are/>

Програми

Во рамките на програмските целини на Локомотива се реализирани бројни културни и уметнички проекти и активности: уметнички перформанси, современо-танцови и филмски продукции, предавања, дебати, презентации, работилници, конференции, едукативно - развојни проекти, истражувања итн.

Она што ги поврзува сите програми е преисчитување на продукциските модели, образовните практики, институционалните практики и општествените дискурси, моделите на здружување и партнерска соработка. Преисчитувањето и критичкото промислување овозможува развој и застапување на потребите условени од општествените промени. Сите програми имаат цел да понудат нови пристапи и модели на соработка, продукција и едукација кои допринесуваат во општествениот развој и демократско живеење.

Во своите програмски целини Локомотива развива интердисциплинарен пристап и во своите програми вклучува активности кои го поддржуваат професионалниот развој и доживотното учење преку едукација, креација и продукција, уметничка размена, дифузија, истражување, предавања, презентации, јавни дебати и

вмрежување, а истиот е застапен и акцентиран со посебна намена во рамките на конкретна програмска активност.

ПРОГРАМСКИ ЦЕЛИНИ И АКТИВНОСТИ НА ЛОКОМОТИВА РЕАЛИЗИРАНИ ВО ПЕРИОДОТ 2015-2018 ГОДИНА

1. РЕФЛЕКСИИ

Програма за градење на културни политики и застапување на потребите на заедницата

- 1.1 ДИСОНАНТНИ КО-ПРОСТОРИ - Имагинирање на нови институционални модели и практики (2016-2018)
- 1.2 КУЛТУРНИ ПРОСТОРИ ЗА АКТИВНИ ГРАЃАНИ (2017-2018)
- 1.3 ПРОЕКТ ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНА СОРАБОТКА помеѓу Македонија и Долна Нормандија (2007-2016)

2. ПЛАТФОРМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ (УМЕТНОСТ И КУЛТУРА)

Програма за долгорочно учење и развој на професионалните капацитети во полето на уметноста наменета за уметниците, теоретичарите, критичарите на уметноста, социолозите и културните работници од НВО секторот и членовите на организацијата.

- 2.1 Програма УМЕТНОСТ, ПОЛИТИКА, ИНСТИТУЦИЈА ТЕЛО (2018)
- 2.2 Co-Curating Movement – curatorial meeting (2018)
- 2.3 Танц_ Политики, Различности и Простори (2018)
- 2.4 Европска диплома за проектен менаџмент во културата (2018)
- 2.5 Caravan Next Skopje (2018)
- 2.6 ARTS SYMPOSIUM (2018)
- 2.7 Nomad Dance Academy Summer (2017)
- 2.8 Logn Life Burning (2013-2018)
- 2.9 ПЛАТФОРМА(а) за современи изведувачки уметности (2016)
- 2.10 ЛОКОМОУШН – фестивал за современ танц и перформанс (2008-2016)
- 2.11 АПАП – Европски проект за унапредување на изведувачките уметности, програма ЛИБЕРО за поддршка на продукција на современи танцови дела (2014-2015)

3. **КИНО КУЛТУРА** – проект, центар за современи изведувачки уметности и современа култура (2015-)

4. ИЗДАВАШТВО

5. ДОБИЕНИ ПРИЗНАНИЈА

Награда доделена на Локомотива од страна на Швајцарската програма за култура во Западен Балкан за највисока посветеност во развојот и промоцијата на современиот танц на Балканот преку проектот НОМАД танц академија

* * *

1. РЕФЛЕКСИИ - ПРОГРАМАТА ЗА ГРАДЕЊЕ НА КУЛТУРНИ ПОЛИТИКИ И ЗАСТАПУВАЊЕ НА ПОТРЕБИТЕ НА ЗАЕДНИЦАТА

1.1 ДИСОНАНТНИ КО-ПРОСТОРИ - Имагинирање на нови институционални модели и практики

Проект реализиран од З.Г Локомотива – Центар за нови иницијативи во уметноста

и културата во партнерство со Фондација Јелена Шантиќ (Србија) и Слободне Везе (Хрватска), поддржан од Балканскиот фонд за култура и уметност преку Европската културна фондација и Швајцарската агенција за развој.

Главната цел на проектот Дисонантни (Ко)Простори е да придонесе во зачувување на местата на заедничка/културна историја и да креира нови модели на јавни простори и културни институции дефинирани врз принципите на граѓанското учество, вклучување, размена/дијалог и развој на современа култура. Проектот се имплементира во периодот септември, 2016 – февруари, 2018 година. Реализирани активности:

- а) Изработени 3 студии на случај (Кино Култура во Скопје-Македонија, Пионерски град во Белград-Србија и Мотел Трогир во Трогир – Хрватска)
- б) Развој на протокол за соработка со граѓанското општество во рамки на програмата Слободна Сцена на Кино Култура
- в) Реализирани на 3 состаноци на партнери во Скопје, Белград и Сплит
- г) Реализирана работна посета во Сплит и Трогир со фокус на дисонантно архитектонско наследство од Југословенскиот модернизам
- д) Реализирани 3 уметнички резиденции, две во Хрватска – Трогир на уметничкиот колектив Допелгангер од Србија и македонската уметничка Нашата Неделкова, и една во Скопје – Македонија на уметникот Данило Прњат од Србија
- е) Реализирана меѓународна конференција на тема “Моделирање на јавни институции во културата” (<http://lokomotiva.org.mk/conference-modelling-public-spaces-in-culture-skopje-12-14-october-2017/>)
- ж) Подготовка на публикацијата “Издавање на публикацијата Публикацијата „Rethinking Institutional Practices in Culture and Historical (Dis)continuities ”

1.2 Културни простори за активни граѓани

Проектот се реализира во партнерство помеѓу Локомотива Скопје и Факултет за работи што не се учат од Битола и во соработка со Друштвото за театарски и едукативни дејности Театар на Навигаторот Цветко, Скопје, Здружение на текстилни и кожарски работници Тивкото мнозинство Штип и Здружение за активизам, теорија и уметност Плоштад Слобода, Скопје. Проектот се имплементира во периодот од 01 мај 2017 до 31 јули 2018 и е поддржан од програмата Цивика Мобилитас.

Општа цел на проектот: Да се креираат нови модели на управување на културни простори за вклучување и интеграција на граѓанскиот сектор и жителите во локалните заедници.

Специфична цел: Да се подобрат условите за работа, соработка, (ко)управување и креирање содржини за, и од, граѓанскиот сектор преку културата и да се актуелизираат содржини и теми кои опфаќаат релевантни социо-политички прашања, меѓу кои и улогата и третманот на граѓанскиот сектор и потребата за вклученост во јавните политики

Акцијата „Културни простори за активни граѓани“ делува во насока на развој на платформа за соработка и ко-управување со јавни простори преку учество и соработка помеѓу граѓанскиот сектор, конституентите и локалната власт. Акцијата содржи развој на механизми за вклучување и (ко)управување, како и поддршка и развој на релевантни социо-политички содржини од полето на културата. Исто така, овозможи услови за продукција и видливост на нови современи културни содржини од актери од граѓанскиот сектор, кои одговорно се бават со релевантни социо-културни и политички прашања. Оваа акција е базирана на здружување на искуства и знаење кои ќе се мултиплицираат и развијат, а ќе придонесат кон развој на модели за раководење со простори каде ќе се афирмира јавното, слободната граѓанска мисла и делување. Просторите во

фокусот на оваа акција се: Кино Култура – Скопје, Железничка зграда – Скопје, Офицерски дом – Битола и КУЦ Текстил Штип.

Активности реализирани во рамки на проектот:

1. Меѓународна конференција "Modelling Public Space(s) in Culture". Целта на конференцијата беше да понуди теориски перспективи и рефлексija за употребата и развојот на "јавниот простор" како физичка локација која создава социјални врски и „јавна сфера“ како збирка на атрибути кои придонесуваат за формирање на јавниот дискурс. Конференцијата опфати серија на предавања, презентации и дискусии со директна вклученост на 40 домашни и интернационални учесници (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура, 12 - 14 октомври 2017 година), заедничка активност со проектот Дисонантни ко-простори
2. Издавање на публикацијата Публикацијата „Rethinking Institutional Practices in Culture and Historical (Dis)continuities ” која продолжува да истражува и рефлектира во полето на модели на јавни простори во културата и контекстот во кој тие се создаваат. Публикацијата содржи шеснаесет текстови, и три студии на случај за просторите: Кино Култура - Македонија, Пионерски град - Србија и Мотел Тогир - Хрватска. Авторите на текстови се од поранешна Југославија, Европа и пошироко, од различни професионални сфери - социолози, научници, академици, културни работници, независни истражувачи, експерти за културна политика, теоретичари за уметност и култура, уметници, активисти, менаџери во културата итн. Публикацијата беше објавена во месец мај 2018 година и промовирана со јавна презентација проследена со отворена дискусија во Кино Култура. (Промоција на публикацијата, Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура, 10 мај 2018 година), заедничка активност со проектот Дисонантни ко-простори
3. Континуирани средби на Советодавното тело и работна група на Слободна Сцена на Кино Култура составени од претставници од граѓанското општество активни во полето на културата, уметноста, младите, човековите и работнички права, за изработка на „Протокол за соработка со граѓанското општество во рамките на програмската линија Слободна Сцена“ (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура 2017, 2018 година)
4. Активности од/за граѓанскиот сектор реализирани во Кино Култура-Слободна сцена. Реализирани околу 70 соработки од различен карактер: театарски претстави, образовни, резиденцијални и продукциски активности во областа на современиот танц и перформанс, книжевни фестивали и промоции, концерти, конференции, дебати, уметнички истражувања, промоции, публикации, филмски фестивали, програми за деца и лица со посебни потреби, програми за актуализација на родовите и ЛГБТ прашања преку културно-уметничка пракса итн. (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура 2017, 2018 година)
5. Долгорочно планирање и одржливост на проектот со фокус на долгорочен развој на моделот за Кино Култура, модерирана работна средба со учество на партнери и соработници на проектот, Локомотива, ФРУ, Театар на Навигаторот Цветко (Битола, хотел Театар, 14 и 15 април 2018)
6. Континуирани средби на работна група за Офицерски дом која работеше на истражување за состојбата околу припадноста на Офицерски дом во Битола, препораки за просторот и негово користење и предлог јавна акција во рамки на АКТО фестивалот во 2017 година. Членови на работна група: претставници на Локомотива, ФРУ, Плоштад слобода, НУ Музеј и завод Битола, општина

- Битола и граѓанска иницијатива „ Битола не е на продажба“ (Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура 2017 година)
7. Јавна акција за зачувување на Офицерски дом во Битола, Јавна дискусија на тема „Каков Офицерски дом ни треба?“ како дел од АКТО фестивал за современи уметности во Битола. На дискусијата земаа учество актуелниот Министер за култура, експерт гостин од Хрватска, пратениците во Собранието на Република Македонија и членови на Комисијата за култура, членови на советот за култура на општина Битола, експерти за културно наследство, членови на независна културна сцена од Битола, Скопје, Тетово, Струга и, се разбира, граѓани на Битола заинтересирани за ова прашање. (2 септември 2017 година, паркот на Офицерски дом Битола)
  8. Презентација на студија на добар случај - Мотел Трогир од Наташа Бодрожик, организацијата Слободна Везе од Загреб. Презентацијата е реализирана во рамки на дискусија на тема „Каков Офицерски дом ни треба?“ како дел од АКТО фестивал за современи уметности во Битола (2 септември 2017 година, паркот на Офицерски дом Битола)
  9. Работилница за изработка на лична карта на Железничка зграда, водена од архитект (Дејан Ивановски) во соработка со партнерите и соработници на проектот ФРУ, Локомотива и Плоштад Слобода и со учество на членови на Куќен Совет на зградата. (15 јули 2017 година, Киното во Железничка зграда Скопје)
  10. Изработка на план за употреба на просторот на Железничка зграда. Првиот дел од оваа активност се реализира во 2017 година преку остварување на континуирани средби со членови на Куќниот Совет на Железничка зграда Скопје (Киното во Железничка зграда Скопје, 2017 година)
  11. Перформативно-истражувачки проект „Кога зградите би зборувале“ реализиран во партнерство со општина Центар во рамки на кој се продуцира интерактивен перформанс и уметничка програма реализирана во Железничка зграда Скопје. (Железничка зграда Скопје, 1 и 2 октомври 2017 година)
  12. Изработка на план за употреба на просторот на Железничка зграда. Вториот дел од оваа активност се реализира во 2018 година преку 1/Распишување на студентски конкурс во месец мај 2018 за изработка на идејно решение за нов внатрешен просторен концепт (dream space) на постоечкото кино во Железничка зграда во центарот на Скопје и 2/Реализација на јавен настан "Активно кино за заедницата" кој се состоеше од: Изложба на идејните решенија - предлог проекти од млади архитекти кои се пријавија на студентскиот конкурс, Доделување на сертификати на сите учесници на конкурсот и награди на 3-те најдобри решенија и дискусија на тема План на употреба на Железничка зграда со присуство на градоначалникот на општина Центар и повеќе соработници од граѓанскиот сектор (Киното во Железничка зграда Скопје, мај, јуни 2018 година)
  13. Партнерски состанок на Локомотива и ФРУ за евалуација на реализираните активности во 2017, утврдување на детален план на имплементација на активностите во рамки на проектот во 2018 година, и остварена работна средба со соработникот Гласен Текстилец за планирање на активностите поврзани со КУЦ Текстил во 2018 година (хотел Оаза, КУЦ Текстил, Штип, 12-14 март 2018 година)
  14. Развој на Стратешки план за КУЦ Текстил преку модерирана работа со поканет експерт - Иван Торомановски и членовите на Гласен Текстилец (КУЦ Текстил, Штип, мај, јуни 2018 година)

15. Предавање на Chiara Bonfiglioli (Италија) на тема “Црвени конци: Структура на чувство на текстилните работници по Југославија” и преставување на стратешкиот план изработен за КУЦ ТЕКСТИЛ (КУЦ Текстил, Штип, 7 јули 2018 година)
16. Во тек е подготовка на публикацијата – “Културни простори за активни граѓани – кратко четиво за неколку јавни простори во културата во Македонија”

1.3 Програма за децентрализирана соработка помеѓу регионот Долна Нормандија од Франција и Република Македонија – проектна целина за Културни политики (<http://www.bn-mk.org/>)

Децентрализираната соработка помеѓу Регионот Долна Нормандија (Франција) и Република Македонија започна во 2007 година. Програмата е поддржана од регионот Долна Нормандија, Министерството за надворешни работи на Франција и Асоцијацијата на Агенции за локална демократија (АЛДА). Во периодот 2007 – 2013 Локомотива е македонски партнер на програмата, одговорен за културни политики и културна размена. Партнер од француска страна е администрацијата на областа на заливот Мон сент Мишел. Од 2013 година Локомотива е главен координатор на програмата за уметничка рамена помеѓу уметници од Долна Нормандија и Македонија, а од 2014 година го имплементира проектот „Културата во улога на територијален развој и социјална кохезија - Музеј на женски приказни“ реисчитување на улогата на жената во историјата на првата половина на 20-тиот век во Пелагонија.

Активности реализирани во периодот 2008 – 2016:

1. Професионална до-едукација:

- преку организација на тематски работилници за претставници на општините, културните институции и граѓанскиот сектор од Пелагонискиот регион во 2011, 2012 и 2013 година кои опфатија: стратешко планирање и раководење со проекти, финансирање во културата, вмрежување и културата во улога на развој на туризмот.
- преку организирање на професионални стажеви во Долна Нормандија на советникот за култура од општина Охрид во градот Каен, Долна Нормандија и вработени во националните театри во Скопје и Велес и Кинотека на Македонија во сродни институции од Долна Нормандија.

2. Изработка на Стратегија за регионален развој на културата во Пелагонија

Врз база на аплицираната методологија на истражување спроводна во периодот 2011-2012 година во соработка со секторите за култура од општините во регионот и институционалниот и граѓански културен сектор се изработи Стратегија за регионален развој на културата во Пелагонија со акционен план за периодот 2013-2016 година, како прв стратешки документ од ваков вид во земјата.

3. Креирање на регионална мрежа за култура во Пелагонија

- ##### *4. Креирање платформи за взаемно информирање и размена на искуства и знаење за децентрализација во културата во Долна Нормандија и Македонија*
- преку организирање на две билатерални конференции за локални и регионални културни политики, една во Скопје во 2009 г. и една во Каен во 2010 г.
  - преку организирање на работни посети на општински администрации и културни институции во повеќе градови на Долна Нормандија за претставници на културниот сектор во општините и претставници на културни институции и граѓански организации од Пелагонија (2011-2014).

5. *Уметнички копродукции и уметничка размена помеѓу културни институции и организации од двете територии*

изведувачки уметности:

- 2008, светска премиера на претставата *Express2Temps* во продукција на Националниот кореографски центар од Каен, регион Долна Нормандија во МНТ, Скопје;
- 2013, резиденција на изведувачката група *For want of a better* и нејзино претставување на Локомоушн – фестивал за современ танц и перформанс;
- 2015, реализација на проектот „Пишување и режија, денес“ – фестивал на современи дела, 18то издание посветено на македонската драматургија. Партнерски проект на Локомотива, Скопје, МНТ и Панта театар од Каен, регион Долна Нормандија. Резултати: директна соработка помеѓу француски и македонски драмски автори, режисери (Гиј Деламот, Сабин Ривије, Дејан Дуковски, Срѓан Јаниќијевиќ, Нела Витошевиќ, Горјан Милошевки и Мартин Кочовски) и француски и македонски актери; меѓусебно запознавање и промоција на современата француска и македонска драма, превод на три современи македонски драми на француски јазик и нивно поставување пред француска публика („Утерус“ на Дејан Дуковски, „Шехерезада“ на Срѓан Јаниќијевиќ и „Човекот кој не знаеше да каже НЕ!“ на Горјан Милошевки) и превод на една современа француска драма на македонски јазик и нејзино поставување пред македонска публика („Пардон“ на Сабин Ривије)

визуелни уметности:

- 2009, изложба на реномираниот француски фотограф *Tristan Jean Valles* во Музеј на град Скопје;
- 2013/2014 координирање на резиденцијален престој на француските уметници *Fleur Helluin* и *Alexis Debeuf* во Македонија
- 2015, организирање и реализација на резиденција на македонскиот визуелен уметник, Иван Ивановски во уметничката асоцијација *Zangles* во градот Флер, Долна Нормандија
- 2016, организирање и реализација на резиденција на македонскиот визуелен уметник, Ана Лазаревска во уметничката асоцијација *Zangles* во градот Флер, Долна Нормандија

6. *„Културата во улога на територијален развој и социјална кохезија - Музеј на женски приказни“ (2014-2016)*

Музеј на женски приказни произлезе од идејата да се истражи, согледа и (ре)афирмира улогата на жената во општествено-политичкиот, социјалниот и семејниот контекст преку исчитување на културните значења, симболи, асоцијации, задскриени зад историските факти, од првата половина на 20-тиот век во Битола, Прилеп и Крушево со околицата на Пелагонискиот регион. За таа цел во 2014/15 година се спроведе истражување. Методологијата на истражувањето, собирање информации од различни референтни извори: книги, есеи и научни и историски текстови; сеќавања, мемоари и реминисценции од архивите во градовите и фото-архивите; интервјуа; веќе направени студии, извештаи и истражувања; јавни дискусии – проследени со филмски проекции во Битола, Прилеп и Демир Хисар, во кои земаа учество Ѓорѓи Пулевски, Сенка Анастасова и Ирена Цветковиќ. Резултатите од истражувањето се артикулираа во аудио-визуелна изложба, проследена со дискусии и публикација. Изложбата се постави во три града: Битола, НУ Заводи и Музеј (15-29 септември 2015), Прилеп, НУ ЦК Марко Цепенков (01-13 октомври 2015) и Крушево, НУ Историски музеј - Уметничка галерија „Никола Мартиноски“ (15-30 октомври 2015) и беше проследена со разговори во кои земаа учество: Александар Литовски, Ѓорѓи Пулевски, Љупчо Печијарески, Рубин Белчески, Зоран Богески и ко-авторките на

проектот: Искра Гешоска, Христина Иваноска, Виолета Качакова и Биљана Тануровска-Кулаваковски.

Во октомври, 2016 година излезе публикација, збирка на текстови поврзана со темата на проектот од авторите: Рубинчо Белчески, Анастас Вангели, Искра Гешоска, Христина Иваноска, Илина Јакимовска, Горан Јанев, Виолета Качакова, Александар Литовски, Елена Марчевска, Билјана Тануровска-Кулаваковски.

2. ПЛАТФОРМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ (УМЕТНОСТ и КУЛТУРА)

2.1 Програма УМЕТНОСТ, ПОЛИТИКА, ИНСТИТУЦИЈА ТЕЛО

Во време на корпоратизација на културата, подривање и маргинализација на јавното добро, пропаѓање на јавната сфера, комодификација на уметноста и културата, криза на репрезентативната демократија и раст на национализмот, сметаме дека е клучно да се дискутираат состојбата во која се наоѓа уметноста, условите за работа во кои таа се твори, во јавните институции и независно, и како политиката, државата и капиталот влијаат во нејзиното создавање, естетика и начин на дистрибуција. Потребно е, исто така, да се оценат начините на кои таа се рефлектира и управува, како и политиките на партиципација во уметноста, како и нејзина (ре)презентација.

Оваа теориско-уметничка програма која се одвива во Кино Култура, настана од потребите театарот, танцот и перформансот да се разбираат, гледаат, прикажуваат и мислат поинаку, односно да се понудат прегледи и нови ракурси на согледување на состојбите во кои овие уметности се творат, перципираат, следат.

Гледањето и рефлектирањето на уметноста во релација со контекстот, односно другите јавни сфери, области, е пристапот преку кој ќе разговараме за современите изведбени уметности, а и ќе ги разгледуваме поимите *уметност, политика, институција и тело*, како и нивните релации.

Програмата УМЕТНОСТ ПОЛИТИКА ИНСТИТУЦИЈА ТЕЛО се состои од:

- теориска програма: предавања, дискусии и работилници,
- претставување на драмски, танцови дела и перформанси.

Сите програми се јавни, освен работилниците - наменети за група на млади професионалци кои сакаат теориски да се дообразуваат, да пишуваат, и/или курираат во полето на современите уметности.

Куратор на програмата Биљана Тануровска-Кулаваковски
Менаџер на програмата Виолета Качакова
Асистент куратор и координатор Елена Ристеска

Програмата ја поддржаа: општина Центар, Град Скопје, Министерство за култура на Република Македонија, ЕЕПАП (ЕЕРАП – East European Performing Arts Platform), ТМУ и ГПС(GPS/Global Practice Sharing Program of the Movement Research with funding from the Trust for Mutual Understanding), ЕУ програма за култура и проектот Life Long Burning.

Активности реализирани во 2018 година:

25.02.2018

„јас повторно- но не сама“

Перформансот „јас повторно- но не сама“ претставува обид да се креира простор на резонанца каде движењето и звукот се спојуваат. Простор на размена и на дијалог каде движењето (танцот) го отелотворува звукот и звукот го превзема движењето (танцот).

Концепт и изведба: Гизела Милер и Гебрудер Тејхман
Продукција на Танцфабрик Берлин во соработка со Номад Танц Академија
Словенија и Гете Институт

04.05.2018

„Уметничките институции и еднаквоста во собирите“

Бојана Кунст

ПРЕДАВАЊЕ: "Уметничките институции и еднаквоста во собирите", Бојана Кунст во рамките на шестото издание на фестивалот за феминистичка култура и акција ПРВО ПА ЖЕНСКО, во организација на Tiiiiit! Inc. во соработка со Локомотива.

Предавањето се фокусира на нападите врз уметничките институции, претстави, изведувачки фестивали и други уметнички настани, кои се поврзани со порастот на популизмот и национализмот во Европа.

09.05.2018

„Граѓанската акција помеѓу креативноста и криминалноста“

Паскал Гиелен

Предавањето е дел од сесијата работилници и предавање на Паскал Гиелен "ART BEYOND THE CREATIVE CITY/ ART, POLITICS AND URBAN LIFE"

Работилници на теми „ Macro-Sociological Changes and Global Culture “ и “Macro-Sociological Changes and (Art) Institutional Shifts” на 9 и 10 мај, беа наменети за група на млади професионалци, кои се дел од програмата Уметност Политика Институции Тело

23.05.2018

SONIC EXTENSIONS, перформанс

"Sonic Extensions" ги истражува потенцијалните односи помеѓу телото, звукот, просторот и движењето и предлага специфични начини на инсталирање на снимен текст во различни просторни ситуации и перформативни поставки со цел да се модифицираат акустичните својства на просторот за изведба.

Концепт, Кореографија и Изведба: Darko Dragičević, Martin

Sonderkamp

Поддржано од ЗАМ, Flutgraben eV. Berlin (DE), Quartier am Hafen, Cologne (DE), Collegium Hungaricum Berlin (DE), Goethe Institut Skopje.

02.06.2018

WE BEGAN WALKING THERE WE HAVE BEEN

by Özlem Alkis and Maayan Danoch, перформанс

Концепт и кореографија: Özlem Alkis, Maayan Danoch

Изведувачи: Maayan Danoch, Ivan Mijacevic

Поддржано од: Kunststiftung NRW, ZAIK and tanz.tausch Festival

We began walking THERE we have been е перформанс за два изведувачи и рефлектори, кои се управувани од изведувачите. Не вклучува друг извор на светлина и од оваа перспектива буквално преставува темен перформанс и вклучува моменти на целосна темнина.

09.10.2018

„Гледачот во современите изведувачки уметности“

Ана Стојаноска

Предавањето „Гледачот во современите изведувачки уметности“ се фокусира на откривањето на позицијата гледач во современите изведувачки уметности.

Гледачот како учесник и активен чинител на театарската или поширока изведба е главниот интерес.

Активности што ќе се реализираат во 2018:

Во полето на дискурзивната програма во месец декември ќе следат серија на предавања со работилници на поканети експерти од полето на теоријата и

праксата во современи изведувачки уметности, и тоа Бојана Цвејиќ од Норвешка/Србија, Ана Вујановиќ од Германија/Србија, Рок Вебар и Јасмина Заложник од Словенија).

Бојана Цвејиќ и Ана Вујановиќ ќе реализираат работилница и предавање на тема "Public by Performance". Додека пак Рок Вебар и Јасмина Заложник ќе реализираат предавање и работилница на тема "Autonomy of Dance" а во соработка со македонскиот истражувач и теоретичар Славчо Димитров ќе направат презентација на истражување, текст напишан како резултат од истражувањето во "Маска" специјализирано за современи изведувачки уметности.

2.2 Co-Curating Movement – curatorial meeting

4.06.2018- 9.06.2018

Овој настан соедини четири куратори на изведувачки уметности Лидија Бел, Анастасија Прошутинскаја, Маријана Цветкович и Биљана Тануровска Кулавковски.

Покрај работните сесии од затворен карактер се организираше и јавна дискусија во Кино Култура. Темите и прашањата опфатени со дискусијата беа: Селекција наспроти курирање?, дали курирањето е оформено од политичката економија или од социо-културната заедница или е естетички самостојно? Како курирачките програми комуницираат со публиката и што се нивните влијанија на публиката и професионалната заедница, и дали курирачките програми комуницираат и влијаат на генералниот контекст?

Во рамки на оваа програма се презентираше книгата БЕЗВРЕМЕНСКА КНИГА Критичка Практика (made in Yugoslavia) / N UNTIMELY BOOK Critical Practice (Made in Yugoslavia) 3, реализирана во рамки на проектот Life Long Burring

Автори: Alexandra Balona, Nassia Fourtouni, Aleksandar Georgiev, Nina Gojić, Ana Letunić, Ellen Söderhult, Aniko Szucs

2.3 Танц_ Политики, Различности и Простори

25.04.2018 и 26.04.2018

Во рамките на овој настан се претставија кореографски дела и дела во процес од млади кореографи и изведувачи од Македонија. Настанот вклучи и презентации и дискусии за условите за развој, просторите и политиките во танцот во Македонија Специјални гости на настанот беа претставници од EDN – European Dancehouse Network, во рамките на програмата "Encounter", организирана од Kino Siska Centre for Urban Culture, European Dancehouse Network and Nomad Dance Academy.

Една од главните цели на средбата беше проширување на опсегот преку охрабрување на дијалогот, да се биде отворен и флексибилен за новите глобални предизвици со кои се соочуваат танците и граѓанското општество. Идејата е да се споделат информациите и да се овозможи практично физичко искуство, преку посета на места и запознавање со луѓе, структури и програми со цел да се запознаат со постојните потенцијали, наспроти идејата да се бара она што недостасува во регионот.

2.4 Европска диплома за проектен менаџмент во културата

11-20 мај 2018, Охрид, Струга и Скопје

Европската диплома по културен проектен менаџмент е пан-Европска образовна програма развиена со цел да ја зајакне културната различност, транс-регионалните и транснационалните културни соработки и размени во Европа.

Како напреден курс по културен менаџмент, еден програмски циклус на Европска диплома се реализира во временски период од две години, во три резиденцијални

фази, секој од нив имплементирана во различна земја. Преку овие резиденцијални фази во различни земји, локалните културни сцени од земјите-домаќини имаат можност да се престават на учесниците на програмата преку што се создава можност за меѓусебно запознавање, вмрежување и потенцијал за идна соработка.

Бројот на учесници во програмата во еден циклус опфаќа околу 20тина менаџери во културата од Европа, а во програмскиот дел кој се состои од отворени предавања, работилници, дискусии презентации и посета на локални културни институции, организации и иницијативи овозможува дополнително активно учество на уште 10 до 15 културни менаџери од земјата домаќин.

Ефектот од постоењето на оваа програма, освен јакнење на знаењето и капацитетите на професионалците од полето на културата е и зголемениот број на мултилатерални, европски проекти и вмрежување на национално и на локално ниво.

Во своето дваесетгодишно постоење Европска диплома е имплементирана во бројни градови и региони во Европа.

Оваа година првата резиденцијална фаза на програмата на “Европска диплома за проект менаџмент во културата 2018/2019” се реализира во Македонија, во три града Охрид, Струга и Скопје, од 11 до 20 мај 2018.

Реализацијата на програмата во Македонија беше подржана од Министерството за култура и се реализира во партнерство со Здружението “ИНКА” од Струга и Фондација Марцел Хиктер – Брисел, Белгија и во соработка Кино Култура – простор за современи изведувачки уметности и современа култура – Скопје, Во Спомен куќа на Браќа Миладиновци, Центар за култура Охрид, Музејот на современа уметност и Националната галерија на Македонија – Мала Станица.

Во резиденцијалната фаза реализирана во Македонија учествуваа 15 културни оператори од Франција, Норвешка, Србија, Сирија, Буркина Фасо, Полска, Белорусија, Шведска, Белгија и Холандија, кои заедно со културните оператори од институциите, како и од независниот сектор Македонија.

Програмата во Македонија опфати предавања од експерти од Европа на теми:

„Менаџери во уметноста и етика: Уметниците наспроти менаџерите во уметноста - ревизија на етиката на менаџментот во уметноста; Уметнички маркетинг наспроти уметничко искуство – од уметнички поглед“ со Милена Драгичевиќ – Шешиќ

„Перспективи и програми од областа на културата на Европска Унија“ со Бенедикт де Броувер

„Поттикнување на промена и развој во управувањето со проекти“ со Џонатан Гудакр “Партнерски проекти за културна соработка и културно вмрежување” со Жан Пјер Деру.

Методологијата на работа на првата резиденцијална фаза вклучи теоретски експертизи и анализи на случаи на врвни експерти, тркалезни маси, дебати, работа во групи, итн. Преку посебен педагошки тим се следеше и анимираше работата врз проектите на учесниците и нивниот развој. Во склоп на програмата, културните оператори од Европа остварија и неколку посети (mini audits) во наши институции и организации од независниот културен сектор каде се запознаа со културните оператори од Македонија и нивната работа, со цел остварување на понатамошни соработки.

Во рамки на програмата наменета за пошироката јавност, се одржа и дискусија на тема „Културни политики на Република Македонија и меѓународна соработка“ на која учествуваа Министерот за култура, Роберт Алаѓозовски; претставници од

институциите за култура во Македонија (Босфор Идриз – Детски театар; Нада Пешева – Министерство за култура), од независната сцена (Биљана Тануровска Ќулавковски) и СКРМ (Гоце Павловски). Дискусијата беше модерирана од Жан Пјер Деру.

2.5 Caravan Next Skopje

14 – 18 март 2018

„Caravan Next“ е проект кој ги поврзува уметниците со локалната заедница и граѓаните преку мрежа од театарски организации и културни институции ширум Европа.

Во рамки на овој настан се одржаа предавања, работилници и јавни изведби инспирирани од практиките на „Театарот на угнетените“ на Аугусто Боал. Се опфатија и форми на „Театарот на угнетените“ со цел да се допре до секојдневниот живот на граѓаните каде постои јасна поделба на угнетувачи и угнетувани и на тој начин да им се „дадат“ алатки за борба на загрозените групи во општеството.

Програмски уредник на програмата реализирана од Локомотива во Кино Култура е професорката и театарска режисерка Зоја Бузалкова.

Во рамки на овој проект Локомотива соработува со организацијата АЛДА – Асоцијација на агенции за локална демократија, која е носител на европскиот проект Caravan Next.

2.6 ARTS SYMPOSIUM

5-6 јуни 2018

Американската амбасада во соработка со Министерство за култура, Локомотива и Македонска Филхармонија, организираше уметнички симпозиум за 70 менаџери во уметноста на национални и локални културни институции и претставници од приватните на граѓанскиот сектор. Предавачи на симпозиумот беа поканети експерти од САД: *Aviva Rosenthal, Allen Nause, Philip Horn*

Целта на овој симпозиум е да се унапреди и поддржи менаџментот и организацијата на културните институции, дискутирање за бизнис стратегија за уметноста и стратемско планирање.

2.7 Nomad Dance Academy Summer 2017

Реализација на меѓународната образовна програма Nomad Dance Academy Summer 2017 (Охрид, 21-29 август) организирана од Локомотива-Центар за нови иницијативи во уметноста и културата-Скопје во соработка со партнерите од Номад танц академија мрежата

Програмата обедини 35 учесници од 10 европски земји професори, истражувачи, теоретичари, критичари, драматурзи, кореографи, танчери, културни менаџери кои работат во полето на современите изведувачки и сродни уметности како и група на учесници – студенти и уметници во развој со интерес за современиот танц.

Програмата обедини два основни работни модули.

Првиот модул беше развиен и имплементиран во форма на презентации и дискусии на теми поврзани со формалното и неформално образование во современиот танц, образовните политики како и развојот на нов регионален образовен модел кој ќе одговори на потребите за нови образовни содржини и начини на пренос на знаење во полето на современиот танц.

Вториот модул се состоеше од серија на работилници со фокус на истражување на движењето, импровизација- композиција, танц, дискурс и теорија преку пракса. Работилниците без водени од Мартин Сондеркамп, кореограф и професор и Дарко

Драгичевиќ, визуелен уметник (Германија); Ивана Ивковиќ, драматург (Хрватска) и група на професори кои работат заедно во форматот на ко-предавање/co-teaching Гисела Мулер (Германија), Рок Вебар, Грегор Камникар, Дејан Срхој (Словенија) во соработка со Александра Јанева (Хрватска/ Белгија) и Искра Шукарова (Македонија)

Програмата опфати и програмски дел именуван како Отворен простор – или слободен простор за создавање програма "на самото место" преку предлози од самите учесници која се состоеше од презентации, дискусии и рефлексии на работни процеси како основа за професионална размена, делење и вмрежување.

Nomad Dance Academy Summer 2017 е поддржана од страна на Централната европска иницијатива (CEI – Central European Initiative) во рамки на TEACHBACK програмата за развој на методи на образование и учење во областа на современиот танц, Програмите Култура и Креативна Европа на ЕУ во рамки на проектите Life Long Burning и Dance On Pass On Dream On.

Програмата на Nomad Dance Academy Summer 2017 е иницијана и развиена од регионалната мрежа Номад танц академија, составена од професионалци-изведувачи, кореографи, теоретичари и продуценти во полето на современиот танц и организации активни во полето на современиот танц и современите изведувачки уметности. Од 2005, мрежата се фокусира на професионализација на современиот танц во Балканскиот регион. Од оваа точка Номад танц академија ја креира првата тригодишна регионална образовна програма (2007-2010) која подоцна се развива во форма на различни истражувачки проекти како дел од програмата Номад танц институт, иницира основање на фестивали за современ танц во Софија, Скопје, Сараево, Белград и Љубљана, организира континуирани меѓународни настани за застапување на потребите на современите изведувачки уметности на локално и регионално ниво во земјите членки на мрежата, иницира и поддржува ко-продукции, резиденции, публикации и бројни соработки во регионот и Европа.

2.8 Life Long Burning

Локомотива, Скопје заедно со уште два партнери од мрежата Номад танц академија, Тала данс центар од Загреб и Станица од Србија во 2013 година влегоа во уште еден петгодишен европски проект – *Life Long Burning* (2013-2018). Овој проект е продолжување на предходниот европски петгодишен проект Градина на Европа, со проширување на полето на делување и бројот на партнери вклучени во негова реализација. И овој проект е поддржан од ЕУ програмата Култура 2007 – 2013. Партнери во проектот: *DanceWeb* од Австрија, Локомотива (Македонија), *4Culture* (Романија), *CCN Montpellier* (Франција), *Cullberg Ballet* (Шведска), *Het Veem Theater* (Холандија), *Station* (Србија), *Tala Dance Center* (Хрватска), *Uferstudios* (Германија), *Ultima Vez* (Белгија), *Workshop Foundation* (Унгарија) и *Workspacebrussels* (Белгија).

Главната цел на проектот е создавање на средина која ќе поддржува континуиран развој на современиот танц во Европа како релевантна уметничка форма која го поддржува културниот како и социо-економскиот развој на општествата.

Активности реализирани во 2013:

1. *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Берлин, Германија*
2. *Состанок на членовите на Performance Situation Room (Номад танц институт) организиран за време на Co-Festival - фестивал за современ танц и перформанс во Љубљана*

Во Љубљана, Музејот на современа уметност – Металкова, се одржа првиот состанок на членовите од Номад танц институтот во рамки на програмата

Performance Situation Room. На него земаа учество 31 учесници, поканети членови на институтот од 10 земји во Европа. Целта на овој состанок беше размена на идеи, практики на работење со цел развој на проекти кои во рамки на програмската линија *Performance Situation Room* ќе се реализираат во следните две години. За време на состанокот се поканија 8 идеи за проект кои до почетокот на декември беа разработени во предлог проекти.

3. *Резиденција за Каи Симон Стогер од Берлин во Љубљана (програмска линија WILD CARD) во Љубљана*

Во 2013 Локомотива во партнерство со *Uferstudios* (Германија) овозможи резиденција на Каи Симон Стогер, кореограф и изведувач од Берлин во Љубљана, Словенија. Резиденцијата беше организирана од Локомотива и организацијата партнер од Љубљана – Номад танц Словенија. Во рамки на оваа резиденција (23 септ. – 5 окт.) Каи Симон Стогер беше поканета како учесник на состанокот на членовите од Номад танц институот во рамки на програмата *Performance Situation Room*, како и на годишниот состанок на ДМБ – *Decision Making Body* на мрежата Номад танц академија.

Активности реализирани во 2014:

1. *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Загреб, Хрватска*

Состанокот се реализираше за време на интернационалниот фестивал за современ танц и перформанс *PLATFORMA.HR* организирана од партнерот од Загреб, Тала данс центар. Во рамки на фестивалот се реализираше и програмата *Labo Prix Jardin d'Europe*, во рамки на која се претставија ко-продукциите на проектот реализирани во 2013г., а се одржа и програмата за млади критичари во полето на танцот и изведувачките уметности *Critical Endeavour*.

2. *Состанок на работната група на развој на проектот Номад танц застапува Софија 2015, како дел од програмата на проектот - Performance Situation Room.*

Номад танц застапува Софија 2015 е настан од јавен карактер кој има за цел да го продолжи дејалогот помеѓу независните културни актери во полето на современиот танц и перформанс и креторите на политки со цел развој на механизми за поддршка на оваа уметничка дисциплина. Ова е продолжување на Номад танц застапува, настанот кој беше организиран во Скопје во 2012 г. На состанокот се работеше на развој на програма на настанот, дефинирање на стратешките пораки и цели и се реализираше состанок со дирекцијата за култура на градот Софија, кои ќе бидат партнери во негова реализација.

3. *Критичка Пракса - Critical Practice (Made in Yugoslavia)*

Програмата на Критичка Пракса е уредена од Локомотива-Скопје (водена од Биљана Тануровска-Ќулавковски), Станица-Белград (водена од Маријана Цветковиќ-Марковиќ) во соработка со Ана Вујановиќ, како ментор на програмата. Оваа програма е замислена како школа за критика која ќе работи во континуитет 4 години, и која има за цел да обучи млади и нови кадри во полето на теорија на современ танц и културна политика, како алатка за читање на новите современи дела, нивно презентирање и претставување пред професионалната и пошироката јавност. Учесници на програмата во 2014 година се шест млади теоретичари, критичари и истражувачи во полето на танцот и културните политки од шест земји во Европа, една од нив е претставничка на Македонија. Во 2014 програмата се реализира преку работилници и работни сесии во Белград, Брисел и Скопје. Програмата во Скопје се имплементира во периодот помеѓу 27 октомври и 02 ноември.

Активности реализирани во 2015:

1. *Dance Works*, програмска линија, ко-продукција на делото *Imperceptible Departure*, во кореографија на Андреја Подрзавник од Словенија.

Копродукција помеѓу Локомотива, Скопје, Завод Федерација Љубљана и Креативната лабораторија за современ театар Крила од Риека, во партнерство со Музејот за модерна уметност од Љубљана и Музејот за модерна и современа уметност од Риека.

2. *Performace Situation Room / Nomad Dance Institute*, програмска линија – ADVOCATES OF DANCE – Интернационален настан за застапување во современите изведувачки уметности (Софија, 13 – 15 мај 2015)

Целта на овој настан беше да воспостави дијалог и соработка помеѓу независните уметници и културни работници и креаторите на политики на локално, национално, регионално и на европско ниво со цел да се развијат механизми за поддршка на регионалната соработка и развој на современите изведувачки уметности. Овој настан е продолжение на интернационалниот настан од застапувачки карактер кој се оддржа во Скопје во 2012 година. Настанот во Софија беше организиран од партнерите на НОМАД танц академија мрежата: Номад танц академија и Бреин Стоп проект од Софија, Локомотива Скопје, Станица Белград, Тала данс центар Загреб и Номад танц академија Љубљана. Покрај поддршката обезбедена преку програмата Култура на ЕУ, настанот беше финансиски и логистички поддржан од Програмата Култура 2015 на градот Софија, Министерството за култура на Р.Бугарија, Гете Институтот во Бугарија, Полскиот Институт во Софија, Австриска Амбасада во Софија, Министерството за култура на Р.Хрватска. На настанот присуствуваа 64 меѓународни и локални учесници – членови на НОМАД танц академија мрежата и партнери на проектот *Life Long Burning*, уметници, институционални партнери, експерти по културни политики и професионалци во полето на современиот танц, носители на одлуки – креатори на културни политики на локално и национално ниво (претставници на локални власти и Министерства за култура од 15-тина европски земји), како и претставници на регионални фондови и европски тела за финансирање на програми од областа на културата. Програмата се состоеше од работни-тематски сесии (дискусии, презентации, работа во групи, интервјуа итн). Основни тематски линии кои се обработија на настанот и за кои се дадоа препораки преку кои би се поддржал развојот и помогнала оддржливоста на современите изведувачки уметности во регионот беа: развој на институција за современи изведувачки уметности (модел и начин на работа), развој и јакнење на локалните сцени за современи изведувачки уметности преку националните и локални културни политики и регионалната соработка, финансирање на културата – национални и регионални фондови, фондови на ЕУ, потреба од поддршка на повеќегодишни проекти и воспоставување на механизми за ко-финансирање на локално и национално ниво итн.

Активности реализирани во 2016

1. *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Букурешт, Романија*

2. *Критичка Пракса - Critical Practice (Made in Yugoslavia)*

Третата генерација на учесници на Програмата на Критичка Пракса започна во Скопје (МКЦ Скопје и Кино Култура, 2-7 мај) со серија предавања и работни сесии водени од менторката Ана Вујановиќ. Оваа генерација се состои од 8 малди теоретичари и практичари од полето на современите изведувачки уметности од 6 земји од Европа и САД. Учесниците проследија и серија на предавања и дискусии од македонски теоретичари и професори: Славчо Димитров, Небојша Вилиќ и Роберт Алаѓозовски. Програмата продолжи во Берлин (Уферстудиос, 26 – 30 август).

3. *Копродукција на претставата Future Read in Concrete and Stone*

Концепт на *Bojan Đorđev* во соработка *Selma Banich, Fernando Belfiore, Siniša Ilić, Damjan Kecojević, Ola Maciejewska, Katarina Popović, Manolis Tsipos*; фотографија: *Ivan Hrkaš*; видео монтажа: *Jelena Maksimović*, видео звук: *Jakov Munižaba*, костими: *Maja Mirković*. Изведба: *Selma Banich, Bojan Đorđev, Damjan Kecojević* и *Ola Maciejewska*.

Копродукција со Теорија која хода, Србија, DasArts, Холандија, и Београдски Младински Центар

Активности реализирани во 2017

1. *Wild Card* – уметничка резиденција на кореизграф – танчер од Австрија, Сара Ланнер

Сара Ланнер во рамки на програмата за уметничка размена од 10 дена на почетокот на месец септември реализираше уметничка резиденција во Кино Култура, и беше учесник во програмата на Ко-егзистирање 2, организирана од Номад танц академија Македонија

2. Селектиран проект за ко-продукција во 2017/2018 година

Претставата “*Make it, make it, don’t fake it*” во авторство на *Darko Dragičević, Esta Matković* и *Vanja Smiljanić*, е селектирана за ко-продукција во рамки на програмата DANCE WORKS! Претставата е копродукцијата на: *Quartier am Hafen, Cologne STANICA Servis za savremeni ples, Belgrade, JSKD Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti/Republic of Slovenia*

3. Гостување на програмата *Critical Practice _ MADE in YU* на *Malta Festival Poznań* во Полска како дел од програмата Балкански Платформи курирана од *Оливер Фрлик* и *Горан Иљанц*
4. Организација на едукативно – дискуризивна програма за современи изведувачки уметности – *Teachback – Without Dstance educational platform* во Софија, 13-21 мај 2017

Активности реализирани во 2018

1. *DANCE WORKS/ 2018, MAKE IT, MAKE IT, DON’T FAKE IT! Darko Dragičević, Esta Matković, Vanja Smiljanić (автору)*

Премиерно изведена во Македонија на 03.03.2018 во Кино Култура

Во оваа претстава публиката е поставена на сцена со цел да доживее вознемирувачки спектар на производство на идентитет преку употреба на објект, тело, простор и текст. Претставата работи на активирање на различни теоретски и уметнички пристапи кои се занимаваат со нашето сè повеќе токсично политичко, етичко и културно опкружување. Во потрага по алтернативни техники на себе промислување во едно постдемократско општество, *Драгичевиќ, Матковиќ* и *Смиљаниќ* се поврзуваат, споделуваат и ја замислуваат структурата на “заедништвото” во спекулативниот дистописки амбиент.

Црната-сатирата во филмот на *Хармони Корин*, служеше како појдовна точка за нивната заедничка истражувачка практика во врска со губрето и вандализмот како начини на изразување и однесување. На таков начин тие го испитуваа погрешно однесување и уништување на средината околу нас кое влијае на градењето на нашиот идентитет и го поставуваат прашањето: „Како можеме да развиеме чувство на идентитет преку поставување на дискретни врски помеѓу објект, тело, простор и текст?“

Претставата премиерно е изведена во Кино Култура, Скопје, на 03.03.2018, а е продуцирана во соработка со *Quartier am Hafen (Келн), JSKD - Јавен фонд на Република Словенија за културни активности* и *СТАНИЦА Сервис за современ танц Белград*.

2. *DANCE WORKS / Перформанс 2018, Variations on Slowness: TIME OUT, Katja Legin (автор)*

Изведен во Кино Култура на 26 април 2018 година

Автори и изведувачи: No!training Lab team: Barbara Kanc, Barabra Ribnikar, Jan Rozman, Kaja Lorenci, Katja Legin, Nataša Živković

Перформансот „Variations on Slowness: TIME OUT„ беше направен во дијалог со романот "Slowness" на Милан Кундера. Приказната за романот е земена како рамка од која авторите го повлекоја литературниот простор- време и мотиви за перформансот, во која потоа темите на романот се доведуваат во прашање, се поврзуваат и се изведуваат перформативно. Слично на Кундера во врска со суштината на романот, перформансот се обидува да биде во однос на она што се случува, често се менува измеѓу или истовремено е целосно ангажиран со нешто, и или дистанциран се од тоа нешто. Пошироката суштина на времето служи како призма или филтер преку која се истражуваат други теми (задоволство, самозавист и само-претставување, блискост, сексуалност, искривен поглед на реалноста). Тоа е време, кое не можеме да го фатиме (и кое бега од нас), времето кое е неподносливо, времето во кое се забораваме (себеси) и времето кое не заборава нас.

Перформансот е ко-продукција на Локомотива и Studio za raziskavo umetnosti igre од Љубљана.

3. *TEACHBACK*

Teachback 2018, /Without Distance Platform for Dance Practices and Theories, 20 – 30 April 2018, Sofia/ Bulgaria

20 - 30 април 2018 година, Софија / Бугарија

Како последен дел од *Teachback* програмата, Локомотива ја организираше со партнерите од НДА Бугарија од Софија, во рамки на фестивалот за современи изведувачки уметности - Антистатик.

Во рамки на оваа програма организираме работилници, предавања и презентации, и разговори по претставите.

Работилниците беа отворени за локални и меѓународни танцови професионалци, а како дел од програмата обезбедивме стипендии за 6 меѓународни учесници, покривајќи ги трошоците за сместување. Програмата се одржа во различни културни и изведувачки уметнички локации во Софија. Нејзините јавни настани достигнаа околу 200 учесници, а членовите на публиката и работилниците учествуваа 24 учесници од кои 4 танцови уметници од Швајцарија, Иран, Израел, Романија и Словенија.

Во специфичниот перформативен формат, локалните организатори и критичари на фестивалот разговараа за различните пристапи и начини на размислување на културните фестивали денес во Бугарија, осмислувајќи и рефлектирајќи во рамки на нивните социјални, економски, естетски и културни димензии. Во дискусијата учествуваа 6 панелисти а имаше повеќе од 50 посетители.

Во рамките на програмата беа одржани 3 модерирани уметнички разговори по претставите во рамки на Антистатик и работилници за публиката пред претставите. Тие се одржаа на фестивалски места како ДНК-простор за современи танц и перформанси и Младински театар, Софија.

Проектот се популаризираше преку специјалната програмска книга во форма на весник, која е достапна на веб-страницата на Антистатик фестивалот www.antistaticfestival.org и на социјалните медиуми.

4. *PUBLIC MOVEMENT*

Public Movement 2018 – Critical Practice_ Made in Yu (Cycle 3)- publication AN UNTIMELY BOOK

Оваа публикација е резултат од работата на третата генерација од програмата Критичка пракса (Made in Yu) criticalpracticemadeinyu.info; www.nomaddanceacademy.org; nomaddanceinstitute.tumblr.com/

Публикацијата се бави со истражувања во полето на изведувачките уметности, и учесниците во програмата ја уредуваат сами публикацијата вклучувајќи свои текстови како и од други професионалци.

Во книгата има десет прилози / текстови со овие специфични тематски целини на англиски јазик:

Aniko Szucs- INTRODUCTION: CRISIS AS A MODE OF BEING-WITH

Ana Letunić- ON DANCE AS A CIRCUMSTANCE Reflections on the “Dance vs. Circumstances” symposium

Aleksandar Georgiev- THERE IS NO PRIMARY VOICE SPEAKING, THERE IS NO ONE WHO IS SMARTER Interview with Biljana Tanurovska — Kjulavkovski

Ana Letunić- HOW TO UNGOVERN DANCE IN CRISIS: NOMAD DANCE ADVOCATES

Nassia Fourtouni- and Nina Gojić SECOND THOUGHTS

Ellen Söderhult- OUT OF THE BODY INTO THE EARTH a.k.a Earth-Self Meditation

Ellen Söderhult-SOME SCORES TO BE PRACTICED TO RITE OF SPRING BY IGOR STRAVINSKY

Nina Gojić- THIS SCENE DISAPPEARED: ON ABSENCE AS A GESTURE

Alexandra Balona- WERE WE BETTER IN THE FUTURE?

Ana Letunić- APPENDIX: REPORT ON NOMAD DANCE ADVOCATES “Make Room for Dance!”

Автори и уредници: Александра Балона, Насија Фортуни, Александар Георгиев, Нина Гојиќ, Ана Летуниќ, Елен Седерхулт, Анико Шуц

Дополнителни соработници: Биљана Тануровска Кјулавковски

Лекторирање: Кејт Фоли, Жан Хартиг, Марија Оливеира

Графички дизајн и распоред: Лана Граек

Фотографија: Владимир Опсеница

Печатено од Полиере, Скопје

5. Public Movement 2018 - Critical Practice_ Made in Yu – публикација ALWAYS CONTEXTUALIZE

Ова е последната публикација во рамки на програмата Критичка Пракса (Made in Yu) и е големо значење.

Главната тема на оваа публикација е важноста на социо-политичкиот и културниот контекст за уметничката и кураторската пракса.

Тргнувајќи од оваа тема, оваа публикација се обидува да испита дали и во колкава мера постои хомогеност на современата сцена на интернационални изведувачки уметности и што значи да дејствуваме меѓународно и локално во дадените околности. Зад испитувањето се наоѓаат две прашања: Колку е меѓународниот меѓународен контекст? и Колку локалната сцена е автентична?

Уредниците канат 10-15 активни културни работници, куратори или програмери од областа на изведувачките уметности кои пишуваат студии за нивната хипотетичка кураторска програма на истите современи уметнички дела / изведби во нивните локални контексти.

Просторот на уметнички дела ќе биде генериран од предлозите што доаѓаат од самите куратори, врз основа на нивните преференции (дела што им се допаѓаат, интересни, интригантни, итн.). Хипотетичкото кураторирање треба да се одвива во вистински постоечки околности во кои работат поканетите куратори.

Главен уредник: Ана Вујановиќ
во соработка со Биљана Тануровска Ќулавковски, Маријана Цветковиќ и Јелена Кнежевиќ

Автори на текстовите: Агнес Квакели (Кортријк, БЕ); Ана Јаневски (Њујорк), Анастасија Прошутинска (Москва); Биљана Тануровска - Ќулавковски (Скопје); Криста Шпат (Виена); Драгана Алфиревиќ (Љубљана); Флориан Малзахер (Германија); Гиги Аргипулуу (Атина); Маријана Цветковиќ (Белград) и Сина Сибири (Техеран)

ЛИСТА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ КОИ СЕ опфатени преку текстовите на кураторите:

Ana Dubljević & Marko Milić, Koreoerotikon (2016)

Andy de Groat & Catherine Galasso, get dancing (2015)

Jan Lauwers & Needcompany, Isabella's Room (2004)

Kate McIntosh, In Many Hands (2016)

Lotte van den Berg, Building Conversation (2014)

MaHa Collective, Reluctant (2013)

Marcela Levi & Lucia Russo, Boca de Ferro (2016 / 2017)

Marina Orlova, Original Choice (2017)

Mateja Vučar, On (The) Line (2017)

Oliver Frljić, Turbofolk (2008)

Книгата /публикацијата беше промовирана како PDF формат на ВТЕФ 2018, а во печатена форма ќе излезе во 2019 издадена од релевантен издавач во полето на теорија на уметност.

6. DANCE FICTION

Blog on Critical Practice made in Yu, 2013-2018

Одржување на блогот и пренесување на информации.

2.9 ПЛАТФОРМА(а) за современи изведувачки уметности

ПЛАТФОРМ(а) е нова програма на Локомотива како дел од Кино Култура - простор за современи изведувачки уметности и современа култура и претставува еден чекор напред во нашите напори за поттикнување на развојот на современите изведувачки уметности во Македонија.

Локомотива последните осум години го организираше Локомоушн-фестивалот за современ танц и перформанс, но сепак, одлучи, оваа година да престане со негова организација. Причина за тоа се бројните препреки со кои се соочувавме во изминатиот период, меѓу останатите и постоечките финансиски тешкотии како и субстандардните работни услови, кои сериозно ја попречуваат можноста стратешки да се планира и создава програма, што не принудува да дејствуваме тактички и да реагираме брзо. Поради тоа, дојдовме до одлуката за проширување на форматот на фестивал во континуирана програма на Платформ(а) за современи изведувачки уметности која ќе ни овозможи тактичко планирање и акција, како и презентација -кога ќе биде возможно- на различни активности во полето на современите изведувачки уметности во период од една година.

ПЛАТФОРМ(а) е програма која може да се разбере како механизам, кој има намера преку различни тактички акции да го зачува просторот за современи изведувачки уметности, кој во Македонија полека исчезнува, насочувајќи се кон искуството на настан, политики на презентација, како и дискусија околу современите изведувачко- уметнички референци, концепти, моделите на презентација, кураторските модели, како и теоретските и филозофски идеи, позади нив.

ПРОГРАМА ПЛАТФОРМА 2016:

ОКТОМВРИ/од 26 до 30 во Кино Култура

//Иднината прочитана во Бетон и Камен //

претстава/концепт: Бојан Џорџев, Србија
//Критичко Време//
дискусији/ организирани во рамките на Critical practice_Made in Yu проект
//Празен глас//
претстава/ ПерАрт - Саша Асентиќ и Оливера Ковачевиќ Црњански, Србија
//Критичко Време//
дискусији/ организирани во рамките на Critical practice_Made in Yu проект
//презентација ПерАрт//
//Зачувај го танцот, кампања//
перформанс/ Сабрина Железник и Климент Попоски, Македонија
//Свечен настан//
Телемама/перформанс-концерт, Македонија
//Критичко Време //
дискусији/ организирани во рамките на Critical practice_Made in Yu проект
//Леви Гонзалез и Мариана Валенсија//
презентација/ Movement Research САД/ Critical correspondence/во рамки на
проектот Critical practice_Made in Yu проект
//Искра Шукарова//
кореограф/професор на ФМУ-насока за современ танц/презентација/во рамки на
проектот Critical practice_Made in Yu проект
//Проекција на филм: City lights by Charlie Chaplin//
музика за филм на Дарко Јорданов/Диџеј сет, Македонија
//Рајска градина//
танцова претстава/Мала Клине, Словенија
//Критичко Време//
дискусији/ организирани во рамките на Critical practice_Made in Yu проект
Програмата на Платформ(а) Октомври ја вклучува програмата Критичка Пракса
(Critical practice_Made in Yu project)
Програмата е развиена во рамки на европскиот проект Life Long Burning
/www.lifelongburning.eu/ поддржан од Програмата Култура на ЕУ. Програмскиот
циклас 2016 е реализиран во соработка и со поддршка на Allianz Cultural Foundation

ДЕКЕМВРИ /15 до 22 во Кино Култура

// LOSS-LAYERS / A.Alter S.essio //
Концепт, слики, дизајн на звук, програмирање: Fabrice Planquette
Кореографија, изведба: Yum Keiko Такајама
Продукција: Panem Et Circenses 2009, De Facto
Гостувањето на A.Alter S.essio со LOSS-LAYERS се реализира во рамки на програмата
за уметничка размена на Програмата за децентрализираната соработка помеѓу
регионот Нормандија (Франција) и Република Македонија.
// SHOW ME NOW //
Концепт, реализација и изведба: Iva Sveshtarova (Бугарија) and Rose Beermann
(Германија)
Гостувањето на SHOW ME NOW се реализира со помош на поддршката од Гете
Институтот - канцеларија за врски Скопје
POP UP АКТО
// Архивирање на прекаријатните уметности //
Работилница со Рок Вебар (Словенија) во организација на Факултет за работи што
не се учат(ФРУ) како дел од проектот Култура за граѓански промени.
/Клуб ГЕМ Скопје/
POP UP АКТО
// БИТКАТА НА НЕРЕТВА/Фрлачи на сенки //

/Хрватска-претстава/

Автор на концептот и режисер: Борис Бакал
Драматургија на претставата: Ања Плетикоса
Сценографија и коавтор: Лео Вукелиќ
Изведувачи: Борис Бакал, Лео Вукелиќ
Продукција: Фрлачи на сенки, Загреб
POP UP AKTO

// Како да се архивира културата за граѓански промени? //

Регионална конференција во организација на Факултет за работи што не се учат (ФРУ) како дел од проектот Култура за граѓански промени.
ПЛАТФОРМ(а) ЗА СОВРЕМЕНИ ИЗВЕДУВАЧКИ УМЕТНОСТИ Програма ДЕКЕМВРИ се реализира во партнерство помеѓу Локомотива, како дел од програмата на Кино Култура и партнерите: Регионот Нормандија во рамки на програмата за Децентрализирана соработка помеѓу регионот Нормандија и Р. Македонија, ФРУ-Факултет за работи што не се учат како дел од проектите Култура за граѓански промени и ПОП АП АКТО и со Гете Институтот - Канцеларија за врски Скопје.

2.10 ЛОКОМОУШН – фестивал за современ танц и перформанс

Фестивалот за современ танц и перформанс Локомоушн има за цел да ги презентира најновите остварувања во доменот на современите изведувачки уметности (современ танц, перформанс, театар) во Европа, регионот и Македонија, и да отвори дискурс за позицијата на оваа современа уметничка форма во Европа и кај нас.

Главната цел е преку прикажување на најнови авторски остварувања да се одбележат новите тенденции на европската, регионалната и македонската сцена и да се прикажат новите иновативни уметнички тенденции и истражувања кои преку овој фестивал ќе ја позиционираат Македонија, на светската карта на современите изведувачки или перформативни уметности како и да овозможиме следење на регионалната и интернационалната сцена.

Фестивалот настана во 2008 година како иницијатива на Локомотива, и во партнерство со шест организации од регионот основачи на Балканската танцова мрежа и проектот НОМАД танц академија.

Досега се реализирани осум фестивалски изданија во кои македонската публика имаше можност да проследи бројни имиња на реномирани автори и компании од Европа, регионот и Македонија, меѓу кои: Франческо Скавета (Норвешка/Италија), Изабел Шад и Бруно Пошерон (Грманија/Франција), Бара Коленц, Јуриј Коњар, Горан Бодановски, Снежана Премуш и Примож Бежјак (Словенија), Далија Ачин (Србија), Искра Шукарова и Дејан Срхој (Македонија/Словенија), Александра Јанева Имфилд (Хрватска/Белгија), Швајцарската компанија Линга, Мод Лиардон (Швајцарија), Мартин Спамберг, Ингрид Когне, Џон Тајлендер, Ема Ким Хагдал, Маркус Доверуд (Шведска), Вили Прагер (Бугарија) и Соња Преград (Хрватска/Германија), Мартин Шик и Фуфа д'Имобилите (Швајцарија), For Wand of a Better ... # 7 (Франција), Судерман и Содерберг (Германија/Шведска), Милка Џорџевиќ, Урсула Игли, Емили Свиниј, Питер Скискиоли (САД), Мартин Ланц Ландазури (Мексико/САД), Коџи Сето (Јапонија), Адриана Ле Селва (Белгија), Ангела Кецински (Германија), Драгана Заревска, Александар Георгиев, Кире Миладиноски, Викторија Илиоска, Климент Попоски, Ана Јосифовска, Кире Ѓорески (Македонија), Сабрина Железник (Словенија/Македонија) и други.

Студентите од Номад танц академија: Елија Мрак Блумберг (САД), Кире Миладиноски, Кире Ѓорески, Викторија Илиоска (Македонија), Жана Пенчева

(Бугарија), Александар Георгиев (Македонија/Бугарија), Селин Ларер и Јана Јевтовиќ (Франција/Канада), Пјер Ив Дијакон (Швајцарија) и други.

2.11 АПАП – Европски проект за унапредување на изведувачките уметности, програма ЛИБЕРО за поддршка на продукција на современи танцови дела (2014-2015)

Локомотива како партнер во ЛИБЕРО програмата за поддршка на продукција на современи танцови дела, во рамки на оваа соработка овозможи продукција на три перформанси од македонски кореографи преку организирање на резиденции за нивен развој во земјите партнери на проектот.

Резиденции за Климент Попоски, Викторија Илиоска и Тања Рибарска за развој на делото “Причини за болеста”

- септември, 2014 година во *Uferstudios Tanzfabrik* студио во Берлин, Германија
- март, 2015 година во Студенски центар Загреб, Хрватска
- март/април 2015 година во Кортијк, Уметнички центар *BUDA Kortrijk*, Белгија

Резиденции за Александар Георгиев и Драгана Заревска за развој на делото “Што е перформанс бе бабе?”

- февруари, 2015 година во Студенски центар Загреб, Хрватска
- мај 2015 година во Кортијк, Уметнички центар *BUDA Kortrijk*, Белгија

Резиденција за Искра Шукарова, Викторија Илиоска и Елена Ристеска за развој на делото “Техники на движење/манипулација?”

- април 2015 година во *Uferstudios Tanzfabrik* студио во Берлин, Германија

3 КИНО КУЛТУРА – проект, центар за современи изведувачки уметности и современа култура

Кино Култура е проект, иницијатива на Театар на Навигатор Цветко и Локомотива- Центар за нови иницијативи во уметноста и културата, поддржан од општина Центар како партнер на проектот. Примарна цел на Кино Култура е да обезбеди простор за развој на современите изведувачки уметности и современата култура, во соработка со други партнери и организации од сцената. Идејата е Кино Култура да стане место за професионалната и пошироката заедница, простор во кој ќе може да ко-управуваме и ко-создаваме.

Иницијално Кино Култура разви четири програмски насоки, кои ќе ги развива заедно со заедницата преку отворен пристап и стимулирање на само-организација. Почетните програмските насоки се: *Театар Навигатор*, *Локомотива*, *Слободна сцена* и *Заедно*. Првите две програмски насоки се во линија на она што организациите и професионалците во нив веќе долго време го развиваат и работат. Програмата Слободна сцена се развива во соработка со претставници на независната културна сцена и поширокиот граѓански сектор, индивидуалци, и неформални групи. Додека Заедно, е посветена на развој на социо-културни активности за пошироката заедница, а опфаќа и програми за деца, возрасни итн. Програмските линии Театар Навигатор и Локомотива се развиени од програмски уредници, додека Слободна сцена и Заедно се програмски линии отворени за предлози, не се регулирани од селекциски процес и не се дефинирани преку естетски критериуми ниту програмски или кураторски концепт.

Проверете за програмата на Кино Култура на: <http://www.kinokultura.org.mk/>

4 ИЗДАВАШТВО

- Локомотива, Скопје, 2010, публикација: “Децентрализација на културата во Република Македонија и Франција - регион Долна Нормандија”, транскрипт на конференција одржана во Скопје на 15 септември 2009 г. во Национална галерија, Мултимедијален центар Мала Станица

- <http://lokomotiva.org.mk/decentralisation-in-culture-mkln/>
- TkH (Walking Theory), 2010, Белград, публикација: “DANCE / THEORIES – Reloaded“, соработка помеѓу TkH, Белград и НОМАД Танц Академија
<http://lokomotiva.org.mk/dance-theories-reloaded/>
- Локомотива, Скопје, 2011, публикација: “Nomad Dance Academy Publication”
<http://lokomotiva.org.mk/nda-publication-20072010/>
- Локомотива, Скопје, 2012, публикација: “The Present: Nomad Dance Academy Publication 2011/2012”
<http://lokomotiva.org.mk/nda-publication-20112012/>
- Локомотива, Скопје, 2013, публикација: “Стратегија за културен развој на Пелагониски плански регион 2013 – 2016”
<http://lokomotiva.org.mk/regional-cultural-strategy-of-pelagonija-region-2013-2016-2/>
- Локомотива, Скопје, 2016, публикација: “Музеј на женски приказни”
<http://lokomotiva.org.mk/museum-of-women-stories-publication/>
- Локомотива, Скопје, 2018 – “Modelling Public Space(s) in Culture - Rethinking Institutional Practices in Culture and Historical (Dis)continuities”
- <http://lokomotiva.org.mk/wp-content/uploads/2018/05/PUBLICATION2018Digital.pdf>
- Локомотива, Скопје, 2018 – “AN UNTIMELY BOOK Critical Practice (Made in Yugoslavia) 3”

5 ДОБИЕНИ ПРИЗНАНИЈА

Награда доделена на Локомотива од страна на Швајцарската програма за култура во Западен Балкан за највисока посветеност во развојот и промоцијата на современиот танц на Балканот преку проектот НОМАД танц академија.

Швајцарската програма за култура во Западен Балкан во 2013 г. ја затвора својата канцеларија, а со тоа и нејзиното делување како една од исклучително значајните програми за поддршка на културата и уметноста на Балканот. Овој чин таа го одбележа и со доделување награди на организации од областа на културата и уметноста од Балканот кои покажале одлични резултати и исклучителни практики во работата. Оваа награда е доделена на вкупно 4 организации од Балканот. Согласно одлуката донесена во ноември 2012 г. од страна на Регионалниот управен комитет на Швајцарската програма за култура, Локомотива е наградена за највисока посветеност во развојот и промоцијата на современиот танц на Балканот преку проектот НОМАД танц академија, имплементиран во периодот октомври 2007 – декември 2010, во партнерство со Станица (Белград), Танцеларија (Сараево) и останатите партнери на НОМАД танц академија.

Наградата во 2017 година “Гунтер Гејер” за општествена свест доделена од Македонија Осигурување ад Скопје – Виена Иншуренс Груп на Локомотива за проектот Кино Култура се искористи за подобрување на техничките капацитети на просторот преку набавка на, основно светло и тон.